

[Undervisningsministeren.]

som efter hans opfattelse sluttelig bedre egnede sig for folkeskolen end for den frie skole. Det blev mig ikke helt klart, hvori denne forskel viste sig, men i denne sammenhæng er det også tilstrækkeligt at bemærke, at det i den nuværende situation drejer sig om ganske få elever. Det årlige antal dimittender fra Elbæk lærerskole og den frie lærerskole i Ollerup er iøvrigt meget beskedent. Dimittenttallet på Elbæk lærerskole var i 1953 14 elever, i 1954 forventes 13 dimitteret og i 1955 16. Skolens nuværende elevtal er 29. Fra den frie lærerskole vil der i år blive dimitteret 23 elever. Skolens samlede elevtal er 82. Set på baggrund heraf kan oplyses, at behovet for nye lærere i folkeskolen ifølge en af statistisk departement foretaget opgørelse for årene 1954—58 inkl. forventes at ville blive 1 250 lærere i 1954, 1 300 lærere i 1955, 1 150 lærere i 1956, 1 060 i 1957 og 1 000 lærere i 1958. Da det samlede antal lærere, der for tiden er ansat ved friskolerne, er ca. 700, vil man se, at hele spørgsmålet er uden relation til den rådende lærermangel.

Hvorledes er forholdet mellem den frie skole i Ollerup og de seminarier, hvis arbejde reguleres af loven, rent sagligt vurderet? Jeg har anmodet statsskolekonsulenten om en udtalelse. Han hævder, at forudsætningen for at kunne anerkende de fra de frie lærerskoler udgåede elever som kvalificerede til ansættelse i folkeskolen må være for det første, at de frie lærerskoler giver en undervisning, som med hensyn til fagkredsen og fagenes omfang stort set svarer til, hvad der gives på seminarierne. For det andet, at eleverne ved optagelsen møder med de kundskaber og færdigheder, som nu engang er nødvendige for, at en videregående undervisning kan gennemføres. For det tredje, at skolernes lærere såvel fagligt som pædagogisk er i stand til at forestå undervisningen på en lærerskole. For det fjerde, at skolernes udstyr med hensyn til faglokaler, samlinger etc. er således, at der kan gives en alsidig og tidssvarende undervisning. Disse forud-

sætninger er efter statsskolekonsulentens opfattelse ikke tilstede, bl. a. fordi den gældende seminarielov stiller visse krav med hensyn til optagelse, undervisning og afslutning af uddannelsen, som den frie lærerskole ikke har fulgt, selv ikke i den friere form, som forsøgslovgivningen har muliggjort. Det menes tillige, at Ollerupskolen ikke giver den tilstrækkelige praktisk-pædagogiske uddannelse i børneundervisning.

Personlig har jeg noget vanskeligt ved at bedømme disse forhold, men jeg skal ikke nægte, at det har gjort et vist indtryk på mig, at seminariekommissionen, da den drøftede spørgsmålet om støtte til skolen, praktisk talt enstemmigt tog afstand fra tanken om, at denne lærerskoles elever kunne få adgang til folkeskolen, ja, det var simpelthen en betingelse for anbefaling af støtte til skolen, at dens elever ikke søgte ind i folkeskolens embeder på lige fod med andre. Der var nedsat et underudvalg, der afgav følgende betænkning, som jeg muligvis bør citere med den højtærede formands tilladelse:

„Efter at seminariekommissionen i et møde onsdag den 10. maj 1950 har drøftet denne skole med formanden for skolens bestyrelse, mejerierje Vald. Hansen, og skolens forstander, Jørgen Bøgh, skal man udtale, 1) at den frie lærerskoles undervisning i dag er så forskellig fra seminariernes undervisning, at dens elever efter uddannelsens afslutning ikke kan anses som fuldt kvalificerede til ansættelse i folkeskolen, hvilket blandt andet skyldes, at målet for skolens arbejde i lige så høj grad er at uddanne lærere til efterskoler og folkehøjskoler som til de frie børneskoler, 2) at man ser med stor sympati på denne nye skole, idet man er af den opfattelse, at der her gøres et interessant og påkrævet forsøg på at skaffe særlig uddannede lærere til de forskellige frie skoleformer såvel indenfor børneskolen som ungdomsundervisningen og voksenundervisningen, og at man mener, at et sådant forsøg må være af